

Raadsplein besluitvormend

Datum 7 maart 2016

onderwerp TSN overname voorstel stichting Familiehulp
portefeuillehouder Nelleke Vedelaar
informant Bruns, SAP (Suzanne) 4057
eenheid/afdeling Sociale Zaken SZA

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het besluit om het aanbod van Buurtzorg voor het overnemen van de TSN cliënten en hulpen in Zwolle niet te aanvaarden. Wij hebben een uitvraag gedaan onder de huidige contractpartners huishoudelijke ondersteuning om te komen met een voorstel voor de overname van de cliënten en hulpen van TSN. Op basis van de uitkomsten van deze uitvraag hebben wij voldoende vertrouwen dat de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid zijn gewaarborgd zonder dat hiervoor een vergoeding voor transitiekosten noodzakelijk is.

Wij starten met het traject om met de bestaande aanbieders de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid voor de cliënten en hulpen van TSN te regelen voor 25 april 2016.

Informatienota voor de raad

Datum 22 februari 2016

Onderwerp	TSN overname voorstel stichting Familiehulp
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant S.A.P. Bruns
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/SZ
Telefoon 038 498 4057
Email S.Bruns@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het besluit om het aanbod van Buurtzorg voor het overnemen van de TSN cliënten en hulpen in Zwolle niet te aanvaarden. Wij hebben een uitvraag gedaan onder de huidige contractpartners huishoudelijke ondersteuning om te komen met een voorstel voor de overname van de cliënten en hulpen van TSN. Op basis van de uitkomsten van deze uitvraag hebben wij voldoende vertrouwen dat de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid zijn gewaarborgd zonder dat hiervoor een vergoeding voor transitiekosten noodzakelijk is.

Wij starten met het traject om met de bestaande aanbieders de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid voor de cliënten en hulpen van TSN te regelen voor 25 april 2016.

Inleiding

TSN Thuiszorg BV (hierna "TSN") is één van de zorgaanbieders die door de gemeente Zwolle is gecontracteerd voor het uitvoeren van 'Diensten in en aan Huis'. TSN bedient in Zwolle met 142 medewerkers ongeveer 860 cliënten.

Op 30 november 2015 heeft de rechtbank Almelo surseance van betaling verleend aan TSN en daarbij twee bewindvoerders aangewezen. Sindsdien hebben de bewindvoerders zich gericht op behoud van de continuïteit, en op het oplossen van de problemen die tot de surseance hebben geleid. In een schrijven van 8 februari jl. geven de bewindvoerders aan dat zij tot de conclusie zijn gekomen dat "een redding van buiten moet komen"; dat zij gesprekken hebben gevoerd met aanbieders die zich kandidaat hebben gesteld om de activiteiten over te nemen; en dat het voorstel van de heer De Blok van Buurtzorg Nederland (hierna "Buurtzorg") "de beste papieren lijkt te hebben om de zorg van TSN onder de best mogelijke condities te continueren". De bewindvoerders bevelen dit voorstel aan omdat daarmee aan de doelstellingen van behoud van zorg en werkgelegenheid met behoud van bestaande arbeidsvoorwaarden voldaan kan worden.

Op 8 februari 2016 heeft de heer Jos de Blok zijn voorstel voor een doorstart aan de gemeenten voorgelegd, zo ook aan de gemeente Zwolle. Hij vraagt een bijdrage van de gemeente Zwolle van 139.717 euro tbv de kosten voor de transitie en de innovatie. Hij richt hiervoor apart een stichting Familiehulp op en geeft daarbij de volgende garanties af:

- Overname van al het actieve directe TSN-personeel.
- Cliënten krijgen te maken met dezelfde medewerkers, dat wil zeggen bestaande relaties worden gecontinueerd.
- Medewerkers gaan mee op hun oorspronkelijke arbeidsvoorwaarden/arbeidscontracten.
- Met de gemeente afgesloten contracten door TSN worden gehandhaafd.

De bewindvoerders geven aan dat zij uiterlijk 24 februari 2016 willen weten of de gemeente ingaat op dit voorstel of dat wij de ondersteuning op een andere manier gaan organiseren.

Alternatief voor het voorstel van stichting Familiehulp is dat de bestaande contractpartners huishoudelijke ondersteuning (HH) de cliënten en hulpen van TSN overnemen. Er is een uitvraag gedaan onder de bestaande contractpartners om met een voorstel hiertoe te komen. In totaal hebben zeven aanbieders een voorstel bij ons ingediend. Deze voorstellen verschillen inhoudelijk van elkaar. Wij hebben de ingediende plannen beoordeeld als een serieus alternatief voor het voorstel van stichting Familiehulp daar waar het meer toegevoegde waarde biedt voor de inwoners van Zwolle en voor de gemeente als opdrachtgever op financieel en administratief vlak ten opzichte van het plan van familiehulp i.o. Daarbij hebben wij getoetst op de volgende criteria:

- Handhaven continuïteit huidige ondersteuning (afspraken in ondersteuningsplan)
- In stand houden van de koppeling hulp- client
- Borging arbeidsvoorwaarden
 - o Behoud werkgelegenheid
 - o Behoud huidige salariering
- Continuïteit van dienstverlening binnen bestaande contractafspraken
- Bijdrage aan doorontwikkeling en vernieuwing van de HH
- Aandeel overname mogelijkheid (hoeveel cliënten/ hulpen)
- Randvoorwaarden (inhoudelijk/ financieel)

Uit een analyse van de ingediende voorstellen blijkt dat als het gaat om het handhaven van de continuïteit van de ondersteuning en het behoud van de werkgelegenheid er bestaande partners zijn die hiervoor een serieus alternatief kunnen bieden tov het voorstel van de stichting Familiehulp. Deze voorstellen zijn meegenomen in onze besluitvorming over het voorstel van de stichting Familiehulp.

Kernboodschap

TSN is een grote landelijke aanbieder van huishoudelijke ondersteuning. De situatie waarin TSN verkeert zorgt voor veel onrust bij cliënten en hulpen. Wij zijn ons daar zeer van bewust. Met het voorstel van Buurtzorg wordt de continuïteit van de zorg gewaarborgd en de werkgelegenheid voor de hulpen behouden. Het is aanbevelenswaardig dat er landelijk inzet is om deze belangen te waarborgen. Het is nu van belang om datgene wat landelijk is ingezet passend te maken binnen de lokale situatie en de lokale samenwerking tussen gemeente en aanbieders.

Op basis van de uitkomsten van de uitvraag onder de huidige contractpartners is er voldoende vertrouwen dat de continuïteit van de ondersteuning voor de cliënten en de werkgelegenheid voor de hulpen van TSN zijn gewaarborgd zonder inzet van transitiekosten.

Op basis hiervan en de in deze nota geschetste overwegingen ten aanzien het perspectief op lange termijn, het partnerschap met de huidige aanbieders en de gezamenlijk ingeslagen weg ten aanzien van de innovatie van de huishoudelijke ondersteuning, hebben wij besloten om:

- Het aanbod van Buurtzorg niet te aanvaarden.
- Te starten met het traject om met de bestaande aanbieders de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid in te regelen voor 25 april 2016.

Consequenties

Wij hebben het overname voorstel van Buurtzorg middels de op te richten stichting Familiehulp en de voorstellen die bestaande aanbieders aan ons hebben gedaan naar aanleiding van de uitvraag als volgt beoordeeld.

Aanbestedingsrechtelijke uitgangspunten

Op de overeenkomst 'diensten in en aan huis' is het aanbestedingsrecht van toepassing. De gemeente Zwolle is op grond van zowel het aanbestedingsrecht als de algemene beginselen van behoorlijk bestuur gebonden aan het beginsel van gelijke behandeling van aanbieders. Daaruit vloeit voort dat een overeenkomst gedurende de looptijd niet wezenlijk mag worden gewijzigd. In geval van een contractovername moet de overeenkomst door de stichting Familiehulp dus onder dezelfde voorwaarden als TSN worden uitgevoerd. Het Hof van Justitie EU heeft criteria geformuleerd voor een "wezenlijke wijziging". Een wezenlijke wijziging is niet toegestaan, tenzij de overeenkomst opnieuw in de markt wordt gezet.

Alle afwijkende afspraken/werkwijzen die de stichting Familiehulp wil doorvoeren zullen dus steeds aan deze criteria moeten worden getoetst om te beoordelen of deze al dan niet zijn toegestaan: De gevraagde bijdrage in de transitiekosten voor wat betreft de overdracht is aan te merken als een wezenlijke wijziging van de overeenkomst.

Daarnaast bevat het voorstel componenten die in de loop van 2016 moeten worden uitgewerkt, van cruciaal belang zijn voor de slagingskans, maar tegelijkertijd een wezenlijke wijziging van de overeenkomst kunnen inhouden. Deze zijn het aanwenden HHT middelen t.b.v. 'innovatie' naar 'Zorg 3.0', en de nadere afspraken over een andere vorm van betaling, en die over het stroomlijnen van de administratieve organisatie en exploitatie.

Gemeenten hebben—onder strikte voorwaarden—de mogelijkheid om een aanbieder een gemeentelijke financiering te verstrekken ten behoeve van de overname van de activiteiten. Dit is de weg van 'staatssteun'. Hierbij staat voorop dat in het geval staatssteun wordt verleend, deze voor alle partijen dient open te staan en gelijkelijk wordt toegepast. Dit zou kunnen betekenen dat wanneer de HHT middelen hiervoor worden ingezet, deze middelen ook breder voor andere aanbieders beschikbaar moeten komen. Kortom, het verlenen van staatssteun, gaat gepaard met juridische risico's en financiële onzekerheid.

Conclusie

Akkoord gaan met het voorliggende voorstel van Buurtzorg is op het onderdeel transitiekosten aanbestedingsrechtelijk in Zwolle niet toegestaan. De mogelijkheid om deze kosten via een vorm van staatssteun te vergoeden dient uitermate zorgvuldig te worden onderzocht, en leidt hoe dan ook tot juridische risico's en heeft een onzekere financiële uitkomst. Voor het overige geldt dat akkoord gaan met het voorliggende voorstel uitsluitend kan onder de voorwaarde dat ook in de toekomst geen sprake kan zijn van een wezenlijke wijziging van de overeenkomst.

Inhoudelijke uitgangspunten

Uitgangspunt bij het beoordelen van de voorstellen is de vraag in hoeverre zij een bijdrage leveren aan het behoud van de continuïteit van de ondersteuning voor cliënten en de werkgelegenheid voor bestaande hulpen

Ten aanzien van de continuïteit van de ondersteuning voor cliënt geldt dat zowel het voorstel van de stichting Familiehulp als binnen de voorstellen van de bestaande aanbieders HH de continuïteit blijft gewaarborgd en dat de relatie cliënt en hulp in stand blijft.

Ten aanzien van het behoud werkgelegenheid en behoud arbeidsvoorwaarden geven de voorstellen het volgende beeld.

In het voorstel van de stichting Familiehulp wordt aangegeven dat er een overname zal zijn van al het actieve directe TSN personeel op hun oorspronkelijke arbeidsvoorwaarden/arbeidscontracten. Deze overname geldt niet voor langdurig zieken.

In de voorstellen van de huidige aanbieders worden wisselende voorstellen gedaan. Voor alle voorstellen geldt dat personeel wordt overgenomen binnen de geldende CAO voorwaarden.

Conclusie

Zowel het voorstel van stichting Familiehulp als de voorstellen van de huidige aanbieders waarborgen de continuïteit van de ondersteuning en het behoud van de werkgelegenheid.

Financiële uitgangspunten

Het voorstel van de stichting Familiehulp vraagt een financiële bijdrage van 139.717 euro. Deze bijdrage wordt gevraagd ter dekking van de kosten van de transitie en van de scholing en begeleiding van de medewerkers. Voor de dekking van deze kosten wordt geadviseerd gebruik te maken van de

HHT middelen. In de voorstellen van de andere aanbieders wordt niet in alle gevallen een beroep gedaan op een extra financiële bijdrage.

Wij hebben de HHT middelen ontvangen ten behoeve van behoud van werkgelegenheid van hulpen conform CAO arbeidsvoorwaarden. Aan deze HHT middelen waren diverse voorwaarden verbonden. Binnen deze voorwaarden worden in Zwolle de HHT middelen ingezet via een aantal aanbieders HH. Inwoners die behoren tot de Wmo doelgroep en mantelzorgers kunnen voor 10 euro per uur HH inkopen en de gemeente legt er vanuit de HHT middelen 12,50 bij zodat de hulp vanuit een CAO dienstverband kan worden verleend. De ontvangen HHT middelen zijn nog niet volledig binnen deze regeling ingezet.

Onlangs zijn de voorwaarden voor de inzet van de HHT verruimd. In het akkoord van 4 december 2015 hebben de VNG, bonden en VWS een gezamenlijke afspraak gemaakt over het perspectief van de langdurige zorg en ondersteuning. In de afspraken is opgenomen dat de besteding van de HHT gelden op korte termijn tot effect moeten leiden en dat de gelden daar worden ingezet waar deze het meest bijdragen aan de gewenste ontwikkeling (behoud werkgelegenheid binnen CAO dienstverband en de doorontwikkeling van nieuwe functies). Daarom is afgesproken dat binnen de doelen van de HHT de voorwaarden voor de HHT worden losgelaten, zodat gemeenten de ruimte hebben om de HHT middelen zodanig in te zetten dat deze zijn afgestemd op de lokale situatie.

Onlangs zijn in Zwolle de voorbereidingen gestart om samen met de aanbieders HH te komen tot een gezamenlijk gedragen plan voor deze gewenste doorontwikkeling en innovatie van de HH.

Conclusie

In het voorstel van de stichting Familiehulp wordt een beroep gedaan op de HHT middelen. Niet alle aanbieders doen dit beroep. Inzet van de huidige aanpak ten behoeve van de inzet van de HHT middelen is om samen met alle aanbieders van de HH te komen tot een plan voor de transitie en doorontwikkeling van de HH. Daarmee staan deze middelen HHT tbv innovatie en doorontwikkeling HH open voor alle gecontracteerde aanbieders (ook Buurtzorg).

Overwegingen

Perspectief lange termijn

Buurtzorg kiest ervoor in haar voorstel om het personeel van TSN onder te brengen in een nieuw op te richten stichting Familiehulp. Buurtzorg is als één van de door ons gecontracteerde aanbieder reeds actief in Zwolle. Ivm mogelijke toekomstige risico's is er nu voor gekozen om de hulpen niet bij Buurtzorg onder te brengen maar hiervoor een aparte Stichting op te richten. Het risico is of het concept passend gemaakt kan worden binnen de bestaande financiële kaders.

Hierbij wordt door Buurtzorg verwezen naar het hanteren van de Code Verantwoord Marktgedrag en het daarin gehanteerde voorbeeld van een tariefsopbouw. Binnen het voorstel van de stichting Familiehulp wordt een gemiddeld tarief gehanteerd voor HH1/HH2 dat hoger ligt dan waarmee wij in Zwolle rekenen. Binnen Zwolle werken we niet meer met een uurtarief maar met trajectfinanciering. De trajectfinanciering is gebaseerd op een uurprijs van 21 euro voor HH1 en 23 euro voor HH2. Dit maakt dat het uiterst onzeker of op langer termijn het voorstel van de stichting Familiehulp passend is binnen de Zwolse tariefafspraken. De overige aanbieders werken reeds binnen deze tariefafspraken.

Bovendien is het voorstel van de stichting Familiehulp gebaseerd op een salarisschaal gelijkwaardig aan FWG10, en gaat er vanuit dat alle nog door te voeren verbeteringen daadwerkelijk slagen. Eén

daarvan is het verminderen van het aantal zorguren, waarbij is aangegeven dat de slagingskans daardoor “mede afhankelijk is van de mogelijkheid daartoe die de huidige zorgplannen bieden.” Gezien het feit dat wij in Zwolle vorig jaar reeds de omslag naar resultaatgericht werken hebben doorgevoerd, is het de vraag hoeveel ruimte daarin nog is te vinden, en in hoeverre het voorstel uiteindelijk hetzij afbreuk doet aan de kwaliteit, hetzij vraagt om een verhoging van de tarieven. Indien de gemeente niet bereid is de tarieven aan te passen, is het de vraag in hoeverre de stichting Familiehulp het contract wil handhaven en het personeel niet alsnog wordt ontslagen.

Partnerschap

Uitgangspunt en de werkwijze is dat wij samen met de aanbieders vorm geven aan de doorontwikkeling en innovatie HH. Dit traject is al in 2013 gestart. Dit betekent dat we sinds die tijd met elkaar toewerken naar een toekomstbestendige uitvoering van de HH waarin we weten dat we met minder budget de ondersteuning voor onze inwoners zo goed mogelijk willen uitvoeren. Gezamenlijk zijn we deze weg ingeslagen en organisaties hebben voorgesorteerd op deze ontwikkelingen en ook de personele gevolgen daarvan. Nu zijn we vanuit dit zelfde partnerschap bezig met de vervolgstappen in de transitie en de bijdrage die de inzet van de HHT middelen daaraan kan leveren. Een eenzijdige claim op de inzet van de HHT middelen is niet passend binnen de ingeslagen weg van het partnerschap en doet afbreuk aan de lokale samenwerking met onze bestaande contractpartners.

Innovatie

Met de oprichting van de stichting Familiehulp wil men een bijdrage leveren aan de vernieuwing van de huishoudelijke zorg ofwel de stap naar zorg 3.0. Zorg 3.0 gaat zoveel mogelijk uit van de eigen kracht van mensen en zorg in de eigen omgeving en binnen de eigen netwerken. Wat kan de cliënt nog zelf, wat kan de mantelzorg en wat kan de professional? Van de professional wordt verwacht ondersteunend en activerend gedrag en coachende en dienende houding. Dit wordt bereikt door de volgende vier punten:

- Werken met zelforganiserende teams
- Zorgverleners ondersteunen van 1.0 naar 3.0
- Ondersteunend service apparaat (uniformeren van de administratie)
- Financiering

Hiermee worden stappen gezet in de doorontwikkeling van de HH. Deze visie van Buurtzorg past binnen de gewenste ontwikkeling binnen Zwolle maar is niet uniek. Ook bij bestaande partners zien wij dat zij bezig zijn met deze doorontwikkeling. Binnen de DIAH tafel en het overleg met de aanbieders HH geven wij hier gezamenlijk uitvoering aan.

Op grond van deze overwegingen zijn wij tot het besluit gekomen om het voorstel van Buurtzorg niet te aanvaarden.

Communicatie

De bewindvoerders van TSN en de gecontracteerde aanbieders zijn geïnformeerd over ons besluit.

Vervolg

Wij starten met het traject om met de bestaande aanbieders de continuïteit van de ondersteuning en de werkgelegenheid voor de cliënten en hulpen van TSN in te regelen voor 25 april 2016.

voorstel

Datum 22 februari 2016

In de huidige voorstellen van de gecontracteerde aanbieders wordt de intentie uitgesproken om het personeel over te nemen variërend van tegen arbeidsvoorwaarden conform CAO passend bij de functie tot de huidige arbeidsvoorwaarden. Dit is afhankelijk van het personeelsbestand van TSN. Op basis van de ingediende voorstellen starten wij de gesprekken met de aanbieders en moeten de concrete afspraken worden gemaakt.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris a.i.

Besluit

Jaargang

Onderwerp

TSN overname voorstel stichting Familiehulp

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-02-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 maart 2016,

de voorzitter,

de griffier,